

Σπόρος Ἁγίος, Semen Sanctum, καὶ Semen Santonicum, καὶ Γαλλιστὶ Barbotine· τὸ Τυρκιστὶ χωρασανὶ, καὶ ἔτι Semen contra, ὑπονοούμενον τῷ Vermes, ἤτοι σπόρος ἀνθελμινθιακός, ἐπειδὴ ἔχει τὴν ἐνέργειαν ταύτην.

Καρποφορεῖται ὁ σπόρος ἔτος εἰς τὴν Χωρασανὴν Ἐπαρχίαν τῆς Περσίας, καὶ εἰς τὰ ἐκεῖ σύνορα τῆς Ῥωσσίας ἀπὸ χόρτον μὲ φύλλα μικρότατα, καὶ εἶναι εἶδος ἀψιδίε, κατὰ τὸν Μαθιόλον.

Καλὸς σπόρος εἶναι ὁ ἔγκαιρος, θρεμμένος, καθαρός, καὶ πολυόσμος· ἔχει πολὺ ἔλαιον, καὶ ἄλας ἐσιωδές, ἢ πτητικόν· εἶναι δὲ μικρός, μακρυλός, ὑποπράσιτος, πικρός, καὶ πολὺ ἀρωματικός.

Πινόμενος ὠφελεῖ ἐναντίον τῶν σκωλήκων, ὡς ἀνθελμινθιακός, κινεῖ τὰ λόγια τῶν γυναικῶν, καὶ διαλύει τὰς ἀναθυμιάσεις τῶν ὑστερικῶν.

Εἰς τὴν Τυρκίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ὀλλάνδαν, καὶ Ἀγγλίαν τὸν κάμνον ζαχαρωτὰ, καὶ δίδουν εἰς τὰ παῖδια.

Μεταφέρεται διὰ τῆς Συρίας, ἤτοι τῷ Χαλεπίῳ, καὶ Ἀλεξανδρίδος, καὶ διὰ τῆς Σμύρνης· καὶ πωλεῖται τῶρα ἀκριβώτατα.

Σπόροι Ψυχροί, τέσσαρες, ἤτοι τῆς Κολοκύνθης, τοῦ Χειμωνικοῦ, τοῦ Πέπονος, καὶ τοῦ Σικύου. Θερμοὶ δὲ, ἄλλοι τέσσαρες, τῷ Ἀνίσῳ, τῷ Μαράθρου, τῷ Κυμίνῳ, καὶ τῆς Λεοντικῆς.

Ὅταν ὁ Δημιουργὸς τῶν ἀπάντων Θεὸς ἐπρόσταξε νὰ βλαστήσῃ ἡ γῆ τὰ χόρτα, καὶ τὰ δένδρα, διώρισε νὰ ἔχη ἕκαστον τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ μὲ τὸν τρόπον τῆτον, ὅλα διαιωρίζουσι μὲ τὴν ἰδίαν γῆν· καὶ ἂν οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ ἀπολαύσων ὀλίγωρα τὸν καρπὸν, ἢ τὸ δένδρον, φυτεύουσιν ἀπὸ τὰ ἴδια δένδρα κλόρους, καὶ δὲν τὰ σπείρουσιν, αὐτὸ εἶναι ἐπιτηδειότης πρὸς ὠφέλειαν, ἢ δὲ φύσις ἐνεργεῖ πάντοτε τὴν προσταγὴν τῷ Παντοκράτει Δεσπότῃ τῆς, καὶ εἰς ὅλα δίδει τὸν σπόρον· π. χ. τὸ κλήμα τῆς ἀμπέλης φυτεύεται μὲ

κλό-

κλόνον ἄλλου κλήματος διὰ τὰ καρποφορήσῃ ὀγλίγαρα μὲ τὴν πρόχειρον αὐξήσιν τε· ἀλλὰ μὲ ὅλον τῆτο ἢ σταφυλή καὶ τῆ παλαιῆ, καὶ τῆ νεοφύτου ἔχει τὸν κπρόρον, καὶ ὄχι ἓνα ἀλλὰ πολλὰς διὰ τὰ φάγουν καὶ τὰ πτηνὰ, καὶ τὰ ζώφια ἂν τύχεν, καὶ τὰ περισσεύσεν διὰ τὰ ἀποτελεσθῆ ἢ προσταγῆ τῆ Θεῆ τὰ γένη κλήμα, τὸ ὁποῖον ἀργεὶ περισσότερον διὰ τὰ μεγαλώσῃ, καὶ δυσκολώτερον φυλάττεται· ἢ φύσις συζευχθεῖσα μὲ τὴν τέχνην, ἐξεύρον τὴν φυτεῖαν, ἢ ὁποία ὡς προείπον, εἶναι ὀγλιγωροτέρα, καὶ εὐκολωτέρα.

Ὁ τῶν ζώων ὅλων Σπόρος διακρίνεται ἀπὸ τῶν φυτῶν ὀνομαζόμενος Σπέρμα.

ΣΠΗΤΡΙΣ, τὸ ζιμβίλι· ἀγγεῖον πλεκτὸν ἀπὸ σχοῖνον εἰς σχῆμα κώδωνος μὲ δύο λαβὰς, ἀπὸ ἓκαστον μέρος μίαν, χρήσιμον διὰ πολλὰς πραγματείας τῆς Αἰγύπτου, ὡς τὸ ρύζι, καὶ ἄλλα, διὰ τὰ τὰ ὄφωρίζεν οἱ δῆλοι· ὅλαι πλέκονται εἰς τὴν Αἴγυπτον, Ἰδέ **ΣΧΟΙΓΝΟΣ**.

ΣΤΑΓΜΑ. Τὸ ἀποσταλάζον πνευματῶδες νάμα μὲ τὸν ἄμβυκα, ὄθεν ρεδόσταγμα, καὶ ἄλλα. Ἰδέ **ΝΑΜΑ**.

ΣΤΑΚΤΗ, τὸ ὑπόλοιπον τῶν φυτῶν, καὶ παντὸς ἄλλης πράγματος καιομένη ἀπὸ τὸ πῦρ. Χρησίμη διὰ τὰς κονίας (θολοστάκτας) λεύκασμα τῶν πανίων, πλύσιμον τῶν ἐνδυμάτων (ἐκτὸς τῶν μεταξωτῶν, ἐπειδὴ τὰ φθείρει) καθάρισμα τοῦ νίτρου, καὶ ὡς μία ἀπὸ τὰς ἀχρόους βαφὰς, πολὺχρηστος εἰς τοὺς βαφεῖς διὰ τὰ προτοιμάσεν τὰ βαπτέα διὰ τὴν βαφήν.

Στάκτη κυρίως ὀνομάζεται ἢ γινομένη κοινῶς ἀπὸ τὰ κοινὰ ξύλα εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, καὶ τὴν μεταχειριζόμεθα, καθὼς καὶ ἢ ἐπίτηδες γινομένη εἰς τὰς δρυμὲς· ἀλλ' αὐτὴ καλήτερον ἦτον τὰ ἰδιωνυμηθῆ Τέφρα, ἢ Σποδός· στάκται δὲ ἀπὸ τῆ στάζω ρήματος προσφύεστατα αἱ ἀκόληθοι, καὶ ἢ θολοστάκτη.

Στάκτη τοιαύτη εἶναι καὶ ἢ γινομένη εἰς τὴν Τρίπολιν τῆς Συρίας, καὶ εἰς τὴν Ἄκραν ἀπὸ χόρτα ἄγρια,

γρια, μεταφερομένη εἰς τὴν Εὐρώπην εἰς σακκία λευκόμαυρα ἢ δευτέρα, καὶ καλυτέρα* καὶ εἰς κυανᾶ ἢ πρώτη* ἀμφότεραι χρησιμεύουσι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σμηγμάτων, καὶ τῶν κρυστάλλων.

Στάκτη πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ἢ Ποτάσσα, ὡς εἰς τὸ ἴδιον Ἄρθρον εἶπον, ἐπειδὴ ἡ Ὀλλανδικὴ αὕτη λέξις σημαίνει τὸ, Χυτροστάκτη, καὶ κατὰ τὴν ποιότητα εἶναι στάκτη ἀμμόδης* τὸ ἐν λοιπὸν, ἢ τὸ ἄλλο ἐπίθετον μεταχειριζόμενοι ἀποφεύγομεν τὴν ξένην λέξιν, ὡς μὴ ἀναγκαίαν. Οἱ Λατῖνοι τὴν ὀνομάζουσι Cinis Clavel-latus, Στάκτην Ἀμμώδη.

Κατὰ τὴν οὐσίαν ἡ Στάκτη αὕτη εἶναι ἀλατώδης, καὶ ἀλκαλική* διὰ τοῦτο χρησιμεύει εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν σμηγμάτων εἰς τὰς βαφάς, εἰς τὰ ὑελεψεία, εἰς τὰ ἔγκαυστα, εἰς τὰς βαφάς, ὡς ἀχρως, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἰατρικὴν.

Κατασκευάζεται δὲ εἰς τὰς ἀκολύθους δύο τρόπους* οἱ στακτοποιοὶ ἐμβαίνοντες εἰς τοὺς δρυμοὺς διαλέγουσι χορδὰ, καὶ παλαιὰ δένδρα, προκρίνοντες τὴν φηγὸν (ὄξειαν) καὶ τὰ κόπτεν εἰς 10 καὶ 12 ποδῶν μῆκος, τὰ ἐπισωρεύουσι, τὰ καίουσι, καὶ συνάζουσι τὴν στάκτην τῶν, καὶ τὴν κάμνουσι κονίαν (θολοστάκτην) πυκνοτάτην, εἰς τὴν ὁποίαν βρέχοντες δὶς καὶ τρίς κομμάτια σάπια τῆς ἰδίας, ἢ ὁμοίης δένδρου ἕως νὰ τελειώσῃ ἡ κονία, τὰ συτάζουσι.

Σκάπτουσι ἔπειτα λάκκον εἰς τὴν γῆν τριῶν ποδῶν βάθους, καὶ εἰς τὸ στόμιον βάλλουσι ἑλατὸν σίδηρον (ράβδος, ἢτοι βέργας) καὶ ἐπισωρεύουσι τὰ σάπια ξύλα, δίδοντες λοιπὸν φωτίαν εἰς τὰ ξύλα στάζει (1) ὡς βροχὴ ἢ προποθεῖσα κονία εἰς τὸν λάκκον ἕως νὰ γεμίσῃ, καὶ πρὸ τοῦ νὰ κρυώσῃ, καθαρίζουσι ὅσον δύναται

(1) Στάκτη ἄρα φροσφύεσθαι πρέπει νὰ ὀνομασθῇ αὕτη, καὶ αἱ ἀκολύθοι, καὶ ὄχι ἡ ὑποληπομένη τέφρα μετὰ τὸ καπνίσμα τῶν ξύλων, καὶ ἀνδράκων.

ται τὴν ἐπιφάνειάν της· μὲν ὅλον τῆτο μένουσιν καὶ ἀνθρακί-
κες, καὶ ἄλλα ἑτερογενῆ σύμμικτα, διὰ τοῦτο χρησι-
μεύει μόνον εἰς τὰ ποταπὰ σμήγματα.

Ἐκ κρυώσῃ τὸ καταστάλαγμα ἐκεῖνο γίνεται συ-
σπυρνωμένη πέτρα, τὴν ὁποίαν ἐκβάλλοντες κομματιάζουσιν,
τὴν βάλλουσιν εἰς τὰ βαρύλλια, διὰ τὴν φυλαχθῆναι ἀπὸ
τὴν ὑγρασίαν, τὴν ὁποίαν εὐκολὰ ῥοφᾷ, καὶ τὴν πω-
λῶν ἢ μεταχειρίζονται· ὀνομάζεται δὲ ἀμμοστάκτη εἰς
τὴν Γῆν, Graveline en terre.

Καθαρωτέρα γίνεται ἔτι, ἢ ὁποῖα καὶ ὅταν ἡ ἀ-
νωτέρω πωλεῖται 16 λίτ. τὸ καντάρι, αὕτη εὐρίσκει 19
λίτ. τὴν λίτραν. Ἀρχίζουσιν ὡς ἄνω, καὶ κάμνουσιν τὴν
κοκκίαν, τὴν πλύνουσιν μὲν δύο, ἢ τρία νερά ἕως τὸ μὴ
κολλᾶ παχύτης εἰς τὸ χέρι βρεχόμενον· τότε βάλλοντες
τὴν πλυμένην κοκκίαν εἰς μέγα λέβητα σιδηρῶν συγκτισ-
μένον εἰς ἀνάλογον κλίβανον, τὴν βράζουσιν, καὶ ὅσον ἐ-
ξατριζομένη ὀλιγοστεύει, χύνουσιν ἐπάνω ἄλλην ἕως τὸ
πῆξῃ ἀρκετὰ, ἔπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον σμικρύνουσιν τὴν
φωτίαν, καὶ μένει εἰς τὸν πυθμένα (πάτον) τῆς λέβη-
τος ἄλας σκληρότατον, τὸ ὁποῖον ἐκβάλλουσιν κομματιά-
ζοντές το μὲν τὰ σμιλάρια, ἢ σφυρία. Μετὰ ταῦτα τὴν
βάλλουσιν εἰς κάμινον διπλῆν, τῆς ἐποίας αἱ φλόγες κτυ-
πῶσαι εἰς καμάραν συνενώνονται ἐκατέρωθεν, καὶ γίνε-
ται ἄσβεστος λευκὴ, φυλάττεται πάντοτε μικρὸν ὑπο-
σκίασμα τῆς πρώτης φυσικῆς χρώματος, προερχομένου ἀ-
πὸ τὴν κρᾶσιν τῶν δένδρων, καὶ κατὰ παρατήρησιν ἑ-
μαθον, ὅτι τὰ δένδρα τῶν βενῶν δίδουσιν πολὺν, καὶ ὑ-
ποκύανον, τὰ τῶν ἐλῶν ὀλιγωτέραν, καὶ κοκκίνην, τὰ
λοιπὰ ὀλιγωτέραν ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ βενά· μετὰ τὴν φη-
γὸν χρησιμεύει εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην ἢ Ζυγία· τὰλλα
δένδρα δὲν ἀρκεῖν διὰ τὰ ἔξοδα.

Ἡ Γερμανία, ἡ Πολωνία, ἡ Δανία, καὶ ἡ Ῥωσσία,
ἐκδίδουσιν αὐτὴν τὴν ἀμμοστάκτην, καὶ μετὰ τὰς ἰδίας
χρείας στέλλουσιν πολλὴν καὶ εἰς τὴν Μεσαίαν, ἢ Με-
σημβρινὴν Εὐρώπην.

Ὁ Κύρ Λεμερῆς (Lemery) λέγει, ὅτι ἔμπορεῖ τὴν κα-
τα-

τα-

τασκευασθῆ πανταχῶ· ἀλλὰ πῦ τόσοι δρυμῶνες, ὅσους ἔχον οἱ εἰρημένοι τόποι, καὶ μάλιστα ὁ τελευταῖος;

Στάκτη Χόρτων. Στερρόστακτη ἄς ὀνομασθῆ ἢ κοινῶς ἀπὸ τῆς Τυρκικῆς ὀνομαζομένη Καλιὰ ταυτοσημάν-τε μετὰ τὸ Ἀραβικὸν Ἀλκαλι, παρὰ δὲ τῶν Ἰταλῶν Cerepere Soda, ἢτοι στερρόστακτη, καὶ παρὰ τῶν Ἰσπανογάλλων Barille.

Τοιαύτη γίνεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Τουρκίας ἀπὸ ἄγριον χόρτον, ἢ σπειρόμενον, ὅπερ εἶναι τόπος χέρσος πολὺς, τὸ ὁποῖον συναζόμενον, καὶ καιόμενον ἐπάνω εἰς λάκκον, καθὼς καὶ ἡ ῥηθεῖσα ἀμμοστάκτη ἀποστάζει ὑγρὸν, ὑφάλμυρον, ἀπολιθούμενον εἰς κομμάτια διαφόρου μεγέθους, καὶ ἀναπληρῶν τὴν χρείαν τῶν ἐντοπίων εἰς τὰ σμήγματα, καὶ μερικά στέλλονται διὰ τὴν Εὐρώπην· τὸ Χαλέπι ἔχει τὴν καλιτέραν, ἐπομένως ἡ Θεσσαλονίκη ὀλίγην, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ Βαρβαρία ἀρκετήν. Τῆς Ἰσπανίας προκρίνεται παρὰ τῶν μεταχειριζομένων· εἶναι δὲ πολὺ εὐδυνωτέρα ἀπὸ τὴν ἀμμοστάκτην.

Κάλι ὀνομάζεται παρὰ τῶν Ἀράβων τὸ χόρτον ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ στερρόστακτη αὕτη, καὶ ἐξηγεῖται ἄλας παρὰ τῆς Λεμερῆ· ἡ λέξις ἐπολιτογραφῆθη παρὰ τῶν Λατινιζόντων Ἰατρῶν, καὶ τῆς κοινῆς γλώσσης· διότι Καλιὰ λέγεται, καὶ ἰδὲ τῦτο· οἱ Γάλλοι τὸ ὀνομάζουσι Σαλικῶτον διὰ τὸ ὑφάλμυρόν του· εἶναι δὲ δύο εἰδῶν, ἢτοι Μειζον, καὶ Ἀκανθῶδες, Kali Majus, ἢ Spirosium, κατὰ τὸν Λινναῖον.

Τὸ Μειζον Κάλι ἔχει ρίζαν χονδρὴν, καὶ ἰνώδη, ὑψώνεται ἕως 3 πόδας ὅταν καλλιεργηθῆ, καὶ περὶ τὸ ἡμισυ, ὅταν μείνῃ ἀκαλλιέργητον· εἶναι πολὺκλονον, χωρὶς ἀκάνθας, τὰ κλονάρια τε χονδρύνειν ἀρκετὰ, καὶ εἶναι κοκκινωπὰ, καὶ μακρὰ. Τὰ φύλλα του εἶναι μακρὰ, στενὰ, στερεὰ, σωματώδη, καὶ γεμάτα ἀπὸ χυμόν· τὰ ἀνθη τε πενταπέταλα, κιτρινωπὰ, καὶ ὁ καρπός του στρογγύλος, μεμβρανώδης, ἐμπεριέχων σπῆρον μακρὸν, μαῦρον, στιλπνόν. Βλαστάνει ἄγριον τὸ χόρ-

τον τῆτο εἰς τὰ παράλια τῆς Μεσογείας θαλάσσης, καὶ καλλιεργεῖται εἰς τὸ Μοντπελλιέρον τῆς Γαλλίας.

Τὸ ἀκανθῶδες ἔχει ἰσφῶν τὴν ρίζαν, ὑψῆται $1\frac{1}{2}$ πόδα μὲ πολλὰς κλόνους, χονδρὰς, γεμάτας ἀπὸ χυμὸν, ὑποπρασίνους, μὲ φύλλα μακρὰ, στενὰ, ἀκανθῆρὰ εἰς τὴν ἀκρὰν, καὶ μὲ χυμὸν ὑφάλμυρον· τὰ ἀνθητὰ εἶναι πράσινα, καὶ ὁ καρπὸς τε παρόμοιος μὲ τὸν ἀνω· βλαστάνει καὶ τοῦτο ἀκαλλιέργητον εἰς τὰ παράλια μέρη.

Εἰς τὴν γεῦσιν τὰ χόρτα ταῦτα εἶναι ἀλμυρὰ, καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν διαφορητικὰ, καὶ ὠφέλιμα εἰς τὴν λιθίασιν, καὶ τὰς ἐμφράξεις· δίδεται ἐσωτερικῶς παρὰ τῶν ἰατρῶν, καὶ ἐπιτίθεται ἐξωτερικῶς.

Σπείρεται ἡ Καλία αὕτη εἰς πολλὰ μέρη, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγρία χρησιμεύει ὡσαύτως, καὶ ἀφ' ἧς φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητά της θερίζεται, ξηραίνεται, καὶ σωρευομένη εἰς μεγάλης λάκκους καίεται, καὶ ἡ στάκτη της διὰ τὸ ἐμπεριεχόμενον εἰς τὸ χόρτον ἄλας πυκνῆται, καὶ συμπήγνυται, ὥστε ἀφ' οὗ κρυώσει συντρίβεται μὲ σιδηρὰ ἐργαλεῖα, καὶ πωλεῖται εἰς διαφόρων μεγεθῶν κομμάτια.

Δαπανῶνται μεγάλαι ποσότητες εἰς τὰ σμυματοποιεῖα (Ἰδὲ ΣΜΗΓΜΑ) καὶ εἰς τὰ ὑελεψεῖα· ἐγκριτοτέρα στέρροστακτη εἶναι ἡ ξηρὰ ἢ χολογῆσα, στακτοπόρφυρος ἐσωθεν, καὶ τρυπημένη ἐξωθεν, εἰς εἶδος ὀμματίων πέρδικος, καὶ βρεχομένη γὰ μὴ μυρίζῃ, ὡς ἀποφορὰ θαλάσσης, ἢ ἔλους, καὶ κυρίως γὰ μὴ ἐμπεριέχῃ πέτρας· ἡ πρασινωπὴ εἶναι κατωτέρα.

Κατὰ τὴν Ἐμπορικὴν Ἐφημερίδα τῆ 1762, φύλλα 144, εἰς τὸ χόρτον τῆτο μεταφυτευόμενον εἰς ἄλλα μέρη ἠθελον εὐδοκιμήσῃ εἰς πλῆθος, καὶ εἰς τὴν ποιότητα, καθὼς εἰς τὴν Ἰσπανίαν, βέβαια τὰ ὑελία, καὶ τὰ πανία, καὶ νήματα ἠθελον γένῃ πολλά εὐθυνώτερα.

Στάκτη τῆς Τρυγίας, εὐχρηστος διὰ τὰς βαφὰς γινομένη μὲ τὸ καύσιμον τῆς τρυγίας τῆ κρασίε, καὶ εἶναι ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν ἀχρίων, καὶ φαρτικῶν.

Ἡ Καλὴ εἶναι εἰς πέτρας, νεοκατωμένη, λευκὴ, καὶ

πρα-

πρασινωπή, καὶ εἰς τὴν γεῦσιν ἀλμυροπικρά· εἰς τὴν Γαλλίαν νομίζεται ἰσοδύναμος μὲ τὴν ἀμμοστάκτην διὰ τὰς βαφάς, καὶ εἶναι εὐδυνωτέρα, καὶ διὰ τῆτο συνω-
νυμῶνται ὀνομαζόμεναι ἀμφότεραι Gravelées, ἤτοι ἀμ-
μώδεις.

Οἱ Χυμικοὶ ἐκβάλλουν ἀπὸ αὐτὴν ἄλας τῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν, μὲ τὸ ἄλας τῆς τρυγίας, πλὴν φθαρτικώτε-
ρον, ἤτοι διαβρωτικώτερον· συνδέτουν ὁμοίως τὰς λεγο-
μένας Κραυτηριακὰς Πέτρας, αἱ ὁποῖαι ἐνεργοῦν χωρὶς
πόνου, καὶ ἐλαφρά· ἀποτελεῖν ἀκόμη καὶ ἔλαιον ἰσοδύ-
ναμον μὲ τὸ τῆς τρυγίας.

Στάκτη τῆς Πτέρης, χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν
ὕελίνων, καὶ φιαλῶν, ἡ ὁποῖα ὀνομάζεται τῆς Πτέρης
διὰ τὸ χόρτον, ἡ διὰ τὴν Βυγέραν πόλιν τῆς Γαλλίας,
ὅπου γίνεται αὐτὴ ἡ ὑελεψία, σημαίνουσαν τὴν Πτέρην
χόρτον ἄγριον εὐρισκόμενον εἰς ὅλα τὰ μέρη, παρονο-
μασθέν Πτέριον παρὰ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ὁμοιότητα
τῶν κλόνων τε, ὅταν ἔχουν τὰ φύλλα, μὲ τὰ πτερά. Ἡ
κοινὴ γλῶσσα τρέψασα τὸ ψιλὸν εἰς δασὺ τὴν λέγει
Φτέρην, καθὼς τὸ πτερόν φτερόν, καὶ τὸ πτυάρι, φτιά-
ρι, ἀλλὰ διορθώνεται μὲ τὸν καιρὸν, ἡ καὶ ἂν δὲν ἐ-
παναλάβῃ τὴν πρώτην ψιλὴν προφορὰν, δὲν εἶναι τόσον
βλαπτικὸν τῆτο.

Στάκτη Μολυβδίνη, λέγεται παρὰ τοῖς Γάλ-
λοις τὰ φιλωτάτα τῶν κυνηγῶν βολίδια. Ἰδὲ ΒΟΛΙ-
ΔΙΟΝ, ἢ ΜΟ'ΛΥΒΔΟΣ.

Στάκτη Πρασίνη, ἡ ὁποῖα καὶ Γαιοπράσινον
(Verd-de Terre) λέγεται, εἶναι σύνθετος, ἡ καὶ φυσικὴ
ἀπὸ πέτραν τριμμένην ἕως εὐὰ γένῃ φιλωτάτη κόνις,
καὶ εὐρίσκεται πολλὴ εἰς τὴν Δάνσικαν· τὴν μεταχει-
ρίζονται οἱ ζωγράφοι, καὶ δαπανᾶται μεγάλη ποσότης
εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἰδὲ ΠΕ'ΤΡΑ ἈΡΜΕΝΙΑ.

Εὐρίσκονται καὶ ἄλλαι πολλαὶ στάκται χρησιμεύου-
σαι εἰς τὴν ζωγραφικὴν, καὶ κατασκευαζόμεναι εἰς τὴν
Κάτω Γερμανίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὀλίγον τόπον ἔχουν εἰς τὸ
ἐμπόριον τὰς ἀποσιωπῶ.

Σ τ ά-

Στάκτη Ὀρειχαλκίνη, ἢ λεγομένη Πομφόλυξ, ἢ Καλαμίνα λευκή. Ἴδε ΠΟΜΦΟΛΥΞ.

ΣΤΑΚΤΗΡΟΝ, ὠνόμασα τὸ χρῶμα τὸ μεταξύ λευκῆ, καὶ μέλανος, τὸ ὁποῖον Gris, οἱ Γάλλοι, Γρίζον οἱ Ἴταλοί, Σιντζαπὶ οἱ Τῦρκοι, καὶ Λευκόφαιον οἱ Ἑλληνολατῖνοι λέγουσιν. Ἴδε ΧΡΩΜΑ.

ΣΤΑΚΤΗ, τὸ καθαρώτερον τῆς Σμύρνης κατὰ τοὺς φαρμακοποιούς· ἀλλ' ἐγὼ ὑπολαμβάνω, ὅτι ἢ παρὰ τῶν ἐβδόμηκοντα μεταχειρισθεῖσα τοιαύτη λέξις εἰς τὴν μετάφρασιν τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς νὰ σημαίη τὸ δάκρυ, ἢτοι **Στάγμα** (διότι ἀμφότερα τὴν ἰδίαν παραγωγὴν ἔχουσιν) εὐώδης τινὸς κόμμεως, καὶ ὄχι τῆς δυσώδους Σμύρνης· περὶ ἧ γίνεται ἀκόμη φιλονεικία μεταξύ τῶν Εὐρωπαϊῶν Φιλολόγων, ἀλλ' ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἄλλοθι εἶπον, δὲν εἶναι τόπος Θεολογίας. Ἴδε ΣΜΥΡΝΑ.

ΣΤΑΪΜΑ ὀνομάζεται κοινῶς τὸ νῆμα ἀπὸ τρίχα τῶν αἰγῶν τῆς Ἀγκύρας, τὸ ὁποῖον, καὶ Νῆμα τῆς Ἀγκύρας (Fil d'Angora) παρὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν καλεῖται, καὶ κλωσμένον εἰς τὴν Ἀγκυραν πωλεῖται εἰς ὑψηλὰς τιμὰς, κατὰ τὴν ποιότητά τε, ἢ ὁποῖα θεωρεῖται εἰς ταῦτα τὰ δύο, ἀπαλότητα τῆς τριχὸς, καὶ λεπτότητα τῆς νήματος· διὰ τῆς Σμύρνης ἐστέλλοντο ποσότητες ἀρκεταὶ ἑτησίως, καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλὰ τὰ περισσότερα εἰς τὴν Ὀλλάνδαν, ὅλα ἄβαφα, λευκὰ, καὶ εἰς Βάλλας καμηλοφορτίε καλοδεμένας· τῶρα ὅμως ὀλιγώτερα στέλλονται διὰ τὴν πολεμικὴν τῶν πραγμάτων κατὰστάσιν.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ νῆμα τῆτο ὑπόκειται περισσότερον ἀπὸ τᾶλλα εἰς τὴν βοτρίδα, πρέπει νὰ μὴ ᾔηται παλαιόν, ἔτε νὰ παλαιώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ πραγματευτοῦ, ἀλλ' ὀγλίγωρα καὶ νὰ σταλθῇ, καὶ νὰ πωληθῇ.

ΣΤΑΦΥΛΗ, καὶ κοιώτερον Σταφύλι, ὁ γνωστός καρπὸς τῆς κλήματος τῆς ἀμπέλου, ὁ ὁποῖος τρυγόμενος, καὶ πατούμενος, ἢτοι θλιβόμενος μᾶς δίδει τὸ ὑγρὸν τε γλεῦκος, καὶ ζυμέμενος, ἢτοι βράζων, ἀποτε-

λαί τὸ κρασί. Ἐπειδὴ δὲ εὐρίσκονται διάφορα εἶδη σταφυλαῶν, κατὰ τὸ κλίμα, τὴν καλλιέργειαν, καὶ τὸ γένος τοῦ κλήματος, εἶναι καὶ διὰ τῆτο πολυποίκιλα τὰ κρασία, εἰς τὰ ὅποια ἐπιχειρίζεται τὸ ἐμπόριον (ἴδε ΚΡΑΣΙ΄) εἰς δὲ τὰ νῶπα σταφύλια ὄχι, διὰ τῆτο καὶ παραιτῶμεν τὴν ἑκτασιν τῆτος τῆ Ἄρθρου.

Σταφίς, καὶ ἀπλύστερον Σταπίδα εἶναι τὸ ξηραθρὸν σταφύλι, ἢ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀποδίδου κρασί, ἢτοι τὰ μεγάλα· ἢ ἀπὸ λεπτότατα εὐχρηστα μόνον διὰ σταφίδα, ἀποτελοῦσαν μέγα ἐμπόριον, καὶ χρησιμεύσαν διὰ προσφάγι εἰς τὰς νηστείας, καὶ εἰς μερικά ἰατρικά.

Σταφίδα τῆς Δαμασκοῦ, γίνεται ἀπὸ σταφύλι πολλὰ μέγαν, διότι ἡ ρόγατε εἶναι χονδρὴ, ὅση ἢ ἄκρα τῆ μεγάλου δακτύλου, καὶ μακρὰ ὅσον τὸ μῆκος τε, στέλλεται διὰ τὴν Εὐρώπην εἰς θήκας ἡμιστρογύλους ἀπὸ ξύλον ὀξειᾶς, καὶ χρησιμεύει διὰ πτισσάνας εἰς τὴν Ἰατρικὴν.

Διὰ τὰ ἦναι καλὴ, χρειάζεται να ἀγορασθῆ νωπὴ εἰς ρόγας χονδρὰς καὶ γομάτας, καὶ εἰς τὴν γεῦσιν ἀνόστως, καὶ χωρὶς ποιότητα.

Σταφίδα τῆς Κορίνθου, ἢ ὅποια ἀπὸ τῆ τόπε τῆς πρώτης φυτείαςτων ὀνομάσθη ἔτω, καὶ κατὰ παραφθορὰν ἀπὸ τῆς Κορίνθου ἐξέπασεν εἰς τὸ Κορινθί, ἴσως μετὰ τὴν ἐκεῖ εἴσοδον τῶν Ἰταλῶν· κατὰ τὸ παρὸν ὁμοίως εἰς αὐτὴν τὴν παλαιὰν Πόλιν δὲν γίνεται· ἐπειδὴ αἱ δεινὰί τῆς Πελοποννήσου περιστάσεις εἰς τὰς ἐσχάτας τῆτους καιρὸς ἐβλάψαν περισσότερον αὐτὴν, ὡς κειμένην εἰς τὴν εἴσοδον τῆ Ἰσθμοῦ, καὶ ἐξερίζωσαν τοὺς ἀμπελωνάστῃς· αἱ παλαιὰ ὅμως Πάτραι, καὶ ἄλλα πλησιόχωρα ριέρη συναίξου ἀρκετὴν, ὄχι ὅμως ποτὰ, ὅσην ἢ καταρτικρὸ αὐτῶν Ζάκυνθος, καὶ ἡ Κεφαλληνία, ἢ Ἰθάκη, καὶ τὰ ἀντικρὸ παλαιῶν Πατρῶν Ἀνατολικόν, καὶ Μεσολόγκι χωρία τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ρόγα τῆς σταφίδος ταύτης εἶναι μικρὰ, ὅση τῆς φραγ.

φραγκοσταφυλῆς, καὶ εἰς χρώματα, κόκκινον, μαῦρον, ἢ λευκόν· ἢ κοινὴ γλῶσσα τὴν ὀνομάζει καὶ *ϕιλῆν σταφίδα*.

Τρυγᾶται τὸ μικρόρρογον αὐτὸ σταφύλι τὸν Αὐγούστον ὠριμώτατον, καὶ γλυκύτατον, καὶ ἀπλώνεται εἰς τὸν ἥλιον διὰ τὰ ξηρανθῆ· ἔπειτα καθαρισμέναι αἱ ρόγαι μόναι βάλλονται εἰς τὰς ἐπὶ τέττε ἀποθήκας χυνόμεναι ἀπὸ μίαν τρύπαν ἕως τὰ γεμίση ἢ ἀποθήκη, ὅπου διὰ τὸ φυσικὸν βάρος των συγκολλῶνται αἱ ρόγαι σφικτά, ὥστε χρειάζεται σιδηρῶν ἐργαλεῖον τὰ ἀνακατωθῶν.

Ὄταν δὲ πωληθῶν, καὶ χρειασθῆ τὰ σταλλῶν, πατῶνται αἱ σταφίδες εἰς βαρύλλια μὲ τὰ ποδάρια, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν παχύτητά των κολλῶν, βρέχονται συχνὰ τὰ ποδάρια τῶ πατῶντος μὲ νερὸν θαλάσσιον, διότι τὸ γλυκὺ κάμνει σῆψιν τῆς σταφίδος, καὶ μὲ τὸν τρόπον τοῦτον ἐμβάλλονται εἰς τὰ καράβια, καὶ στέλλονται ἀπανταχῆ, μάλιστα εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ὅλη ἡ σταφίδα τῶν εἰρημένων τόπων ἀναβαίνει εἰς ποσότητα 13 μιλλιονίων λιτρῶν χονδρῶν τῆς Ἑνετίας, ἀναλογιζομένη τῆ ἐνὸς μετ' ἄλλο ἔτος.

Ὄταν βρέξη τὸν Μαΐον τινάσσεται τὸ ἄνθος τῆς σταφίδος, καὶ δὲν εὐφορεῖ· ἐκ τῶ ἐναντίου αἱ βροχαὶ τοῦ Ἰελίε, ἢ Αὐγύστε τρέφωσιν τὸ σταφύλι, καὶ γίνεται πολὺ σταφίδα.

Ἡ πώλησις αὐτῆ τῶ εἴδους γίνεται μὲ τὴν χιλιάδα λιτρῶν χονδρῶν τῆς Ἑνετίας, καὶ ἡ τιμὴ συμφωνεῖται εἰς χρυσᾶ (φλωρία) ὁμοίως Ἑνετικά.

Σταφίδα τῆς Σμύρνης, ὀνομάζεται, ὅση στέλλεται ἀπὸ ταύτην τὴν ἐμπορικὴν πόλιν, καὶ εἶναι πολλῶν εἰδῶν προσομοαζομένη ἀπὸ τῆς καρποφορῶντας αὐτὴν τόπους, ὡς ἀκολέθως.

α. Τῶ Καρᾶ Βουρῶν. β. τῶν Βουρλῶν· αὐταὶ προτιμῶνται διότι βαστάζουσι περισσότερον καιρὸν. γ. τῆς Κρήνης, ἢτοι τῶ Τζεσμέ, ἢ ὁποῖα εἶναι κατωτέρα· διότι ζαχαρώνει τὴν ἰδίαν ἀνοιξιν, καὶ τὰ τρία εἶδη ὁμοῦς εἶ-

εἶναι ἀπὸ σταφύλι κίτρινον· ξηραίνεται εἰς τὸν ἥλιον, καὶ πατώνται εἰς βαρύλλια, σακκία, καὶ πυξίδας, στελλόμεναι εἰς διάφορα μέρη τῆς Τυρκίας, εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ διὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης διὰ τὴν Ῥωσσίαν εἰς μεγάλας ποσότητας.

Μαύρη σταφίδα α. εἶναι τῆς Σμύρνης, καὶ β. τῶν Φωκῶν ποταπὴ, καὶ κατωτέρα τῶν ἀνωτέρω, χωρὶς πολλὴν γλυκύτητα, καὶ σχεδὸν ξηρὸν σταφύλι· μ' ὅλον τοῦτο καὶ αὐτὴ ἐπέχει τὸν τόπον τῆς εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ ἀπανταχῆ στέλλεται.

Ἄσπυρος σταφίδα, κίτρινη, καὶ γλυκεῖα, ἡ Τυρκιστί ὀνομαζομένη Τζεκερδεκσίζικη, ἢ τοι χωρὶς πυρῆνος, γίνεται εἰς τὰ εἰρημένα, καὶ πωλεῖται εἰς τιμὰς ὑψηλοτέρας, ὡς ἐγκριτοτέρα· ὅλαι πωλοῦνται μὲ τὸ καντάρι.

Μ' ὅλα ταῦτα τὰ εἶδη ἡ Σμύρνη κάμνει μέγα ἐμπόριον εἰς σταφίδα, τῆς ὁποίας ἡ καλὴ γνωρίζεται ἀπὸ τὴν γλυκύτητα, καὶ μὴ ἦναι παλαιὰ, ἢ ζαχαρωμένη, ἢ βλαμμένη ἀπὸ ὑγρασίαν.

ΣΤΕ'ΑΡ, τὸ ἄλειμμα τῶν προβάτων, καὶ βοῶν, καὶ ὄσων ἄλλων ζώων, τὸ ὁποῖον ὅταν κρυώσῃ γίνεται στερεόν, καὶ πήγει. Λίπος δὲ ἡ πιμελὴ τῶν χοίρων, ἢ τῶν ὄφαιων, τὰ ὁποῖα καὶ ἔλαια οἱ Εὐρωπαῖοι καταχρηστικώτατα λέγουσιν· αὐτὰ καὶ κρύα δὲν πήγουν. Ἡ κοινὴ γλῶσσα τὸ στέαρ τὸ ὀνομάζει ἄλειμμα, καὶ περὶ τῆς ἐγράψαμεν διεξοδικά εἰς τὸ ἴδιον Ἄρθρον, καθὼς καὶ τὸ Λίπος, διότι ἀμφοτέρω ἀλείφουσι· καλὸν ὅμως ἤθελεν εἶναι ἂν συνηθίζαμεν νὰ τὰ διακρίνωμεν, ὡς οἱ Πρόγονοί μας, ἀλλὰ τῆτο χρειάζεται τὴν ἐπιμέλειαν τῶν γραφέων, καὶ τῶν λαλούντων, καθὼς ὅλη ἡ διόρθωσις τῆς γλώσσης.

ΣΤΕ'ΜΦΤΛΑ, τὰ Τζίπουρα τῶν πιεσμένων, καὶ στραγγισμένων σταφυλῶν.

ΣΤΕΦΑ'ΝΙ, τὸ ὁποῖον κύκλος, Cercle, καὶ Cerchio, παρὰ τῶν Γαλιταλῶν λέγεται, εἶναι τὸ περίδεσμα τῶν βαρυλλίων, καὶ κεδίων ξύλινον, ἢ σιδηρῶν.

Τὰ

Τὰ ξύλινα στεφάνια εἶναι ράβδοι μακραι δένδρων εὐ-
 λυγίστων, ὡς λεπτοκαρυᾶς, καὶ ἄλλων, σχισμένη εἰς
 τὸ μέσον, καὶ πωλύμενα μὲ τὸν ἀριθμὸν. Ἡ Κωνσταν-
 τινέπολις λαμβάνει πολλὰ ἀπὸ τὰ Ἀσιατικὰ παράλια
 τῆ Εὐξείνου Πόντου, καὶ ἀφ' ἧ ἀναπληρῶσει τὰς χρείας
 τῆς, ἀποστέλλει ἐμπορικῶς πολλὰ εἰς τὸ Ἀρχιπέλα-
 γος εἰς κατασκευὴν βαρυλλίων, διὰ κρασία, ἔλαια,
 καὶ σταφίδας· τὸ δέσιμον τῶν στεφανίων γίνεται μὲ
 τὴν ἔσωθεν τῆς φλοιᾶς ἐπιδερμίδα τῆς φιλύρας, ἢ μὲ
 τὸ διαπέρασμα τῆς μᾶς ὑπὸ τὴν ἄλλην ἀκραν, καὶ
 θηλύκωμα μὲ ἡρμοσμένον κόψιμον ἀμφοτέρων.

Τὰ σιδηρὰ στεφάνια καρφαίνονται, καὶ βάλλονται εἰς
 τὰ βαρύλλια τῆ νεροῦ τῶν παραβίων, καὶ εἰς ὅσα ἔ-
 χουσι καλὰ κρασία, ἢ ἄλλο τι ἀκριβὸν ὑγρὸν διὰ προ-
 φύλαξιν καλῆτέραν.

ΣΤΙΜΜΙ. Ἰδὲ ἈΝΤΙΜΟΝΙΟΝ.

ΣΤΟΙΧΑΣ. Δένδρον ὡς τὸ Μαστιχόδενδρον, καὶ ὡς
 ἡ Λαβάνδα, ἀμφότερα γνωρίζομενα μὲ τὸ Στοιχὰς ὄνο-
 μα παρὰ τῶν Βοτανικῶν· εἶναι δὲ κατὰ τὸν Διναῖον
 πέντε εἰδῶν, καὶ ὅλαι χρησιμεύουν εἰς τὴν Ἰατρικὴν·
 στοιχὰς Ἀραβικὴ, στοιχὰς κινρὶνη, καὶ ἄλλαι. Ἰδὲ
ΛΑΒΑΝΔΑ.

ΣΤΟΚΦΙΣΙ, Τευτονικὴ λέξις, ὅτι Stock, ἡ πέτρα, Fi-
 sch δὲ τὸ ὄψαρι, ἢτοι ὄψαρι ξηραμένον εἰς τὴν πέτραν,
 χρώματος στακτηρῆ μὲ ὑπόλευκον κοιλίαν, μακρὸ ἕως
 δύο πόδας· εἶδος καὶ αὐτὸ τῆ Βακαλάου τριῶν εἰδῶν
 στρογγύλον, μακρὸ, καὶ κοντὸν, τὸ ὁποῖον καὶ Κορτ-
 σαρον λέγεται.

Οἱ Ὀλλανδοὶ κάμνουν μέγα ἐμπόριον εἰς αὐτὸ τὸ ὄ-
 ψαρι, καὶ γράφοντες αὐτὸ Stockvis, τὸ ἐτοιμολογῆν Ῥαβ-
 δόψαρον, ὅτι ξηρὸν ὡς ράβδος· ὅλα τὰ παραβιάτων ἔ-
 χουν ἀρχετὴν πασότητα διὰ τὴν χρείαν των. Ἰδὲ πλατύ-
 τερον **ΟΝΙΣΚΟΣ.**

ΣΤΟΡΙΩΝΙ (Sturgeon) τὸ Μιρσίσι, ὄψαρι μέγα τῆς
 θαλάσσης ἀνατρέχον εἰς τὴς ποταμὸς· ἔχει δὲ μακρὸ
 τὸ πρόσωπον, εὐθεῖαν τὴν κοιλίαν, καὶ χρῶμα κυανῶ-
 δες.

δες· πολλοὶ νομίζουσι ὅτι αὐτὸ εἶναι ὁ Σίλκρος τῶν παλαιῶν.

Ὅλοι οἱ πλεῖστοι ποταμοὶ ἔχουσι στοριῶνια, τὰ ὅτι ποῖα μεγαλώνουσι, καὶ χονδραίνουσι ὑπερβολικὰ, καὶ μὲν ὅλον τοῦτο τὸ κρέας τῶν εἶναι ἐξαιρετικὸν διὰ φαγί, καὶ γωπὸν, καὶ ἀλατισμένον· ὁ Εὐξείνιος Πόντος, ὁ Δύναβις, καὶ ὁ πορθμὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔχουσι μερικά, ἀλλ' ὁ Ῥᾶ (Βόλγας), καὶ οἱ ἄλλοι ποταμοὶ τῆς Ῥωσσίας ἔχουσι πολὺ πλῆθος, καὶ ἀπὸ τὰ ὕδατων γίνεται τὸ γνωστὸν χαβιάρι, καὶ ἡ ἀλατισμένη, καὶ ξηραμένη ῥάχιν τὸ Ξηρίχι.

Ὁφθαλμῶν εἰς ἐκείνας τὰς ποταμὸς παρὰ τῶν ἐντοπιῶν ἔτω· στήνουν πάλους χονδρὰς κατὰ σειράν εἰς πολλὰ τρίγωνα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς Ξ, καὶ ὅταν τὸ ὄψαρι ἀναβαίη ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἐμπλέκεται εἰς μίαν ἀπὸ τὰς γωνίας τῆς τοιούτου φραγμῆς, καὶ διὰ τὸ μέγεθός τε συνθλιβόμενον δὲν ἔμπορει νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, οἱ δὲ ἄλιες τὸ φονεύουσι τότε μὲν καμάκια, καὶ τὸ ἐκβάλλουσι, ἀλατίζουσι τὸ κρέας, καὶ ὠφελῆνται περισσότερο ἀπὸ τὸ χαβιάρι του.

ΣΤΟΨΑΙ, τὰ χρυσοῦφαντα. Ἰδὲ ΧΡΥΣΟΥΨΑΝΤΟΝ.

ΣΤΡΑΪΤΖΑ, Ἰταλιστὶ τὰ σκύβαλα τῶν μεταξίων. Ἰδὲ ΜΕΤΑΞΟΣΚΥΒΑΛΟΝ.

ΣΤΥΠΠΕΪΟΝ, τὸ σκύβαλον τοῦ κανάβεως, καὶ λιναρίου, τὸ ὅποιον χρησιμεύει εἰς μερικά πράγματα διὰ στύππωμα, ἢτοι ἐπίφραγμα τῆς στόματος ἀγγείων, ἀλλὰ τὸ περισσότερο διὰ κήρωμα (καλαφατισμα) ἢτοι πίσσωμα τῶν καραβίων, καὶ εἰς τὸ γέμισμα κωδισμάτων, καὶ μεγάλων προσκεφαλαίων· φανερόν λοιπὸν εἶναι ὅτι τὸ ἀπαλώτερον, καὶ καθαρώτερον, εἶναι καὶ καλῆτερον.

ΣΤΥΡΑΞ, κόμμι ῥητινώδες, καὶ εὐῶδες προϊόν τῆς Ἀραβίας, καὶ Συρίας, εἶναι δὲ τριῶν εἰδῶν, Κόκκινος, Καλαμίτης, καὶ Ἰγρός.

Ὁ Κόκκινος ὀνομάζεται καὶ Ἰνδαϊκὸν θυμίαμα, καὶ εἶναι ῥητίνη ἀποστάζουσα διὰ τῆς ἐκτομῆς ἀπὸ δένδρου

μεσαίε μεγέθους, ὁμοιάζοντος πολὺ μὲ τὴν κυδαιίαν, ἔχει ὅμως μικρότερα τὰ φύλλα, καὶ καρποφορεῖ βάλαντον ἐλαιώδη μὲ ὀσμὴν ἀπαράλλακτον τῆς Στύρακος· τὰ ἄνθη δὲν διαφέρουν ἀπὸ τῆς χρυσομηλέας.

Τὸ κόμμι τῆτο διὰ τὸ ἦναι καλῆς ποιότητος πρέπει νὰ διαλεχθῆ εἰς κομμάτια, κόκκινον, ἀπαλὸν, παχὺ, καὶ μὲ εὐωδίαν, διότι τὸ πωλούμενον εἰς βώλους καὶ ψωμῆς, καθὼς καὶ εἰς κόνιν, εἶναι νοθευμένον μὲ πολλὰ ἕτερογενῆ, καὶ ὄχι καθαρὸς στύραξ.

Ὁ Καλαμίτης ὀνομάσθη ἔτω διότι κατ' ἀρχὰς ἐπωλείτο μέσα εἰς καλάμους· εἶναι δὲ σύτθεσις στύρακος, καὶ διαφόρων ἄλλων ἐξαιρέτων ἡρώματων, καὶ τῶρα πωλεῖται εἰς κομμάτια κοκκιωπὰ, γεμάτα ἀπὸ λευκὰ δάκρυα, ἄλλοτε σύμμικτα, ἄλλοτε δὲ μόνον σκεπασμένα μὲ ὕλην κοκκίνην, μεσαίας στερεότητος, εὐώδη, καὶ σχεδὸν ὁμοιάζοντα κατὰ τῆτο τὸ μαῦρον Βάλσαμον τῆς Περῆς· πρέπει νὰ ἐκλεχθῆ εἰς καλὸν δάκρυ, ξηρὸν, καὶ μὴ πικρὸν.

Ὁ ὕγρος εἶναι εἶδος πεπαιγμένης ῥητίνης, στακτιρᾶς, καὶ συνθέτου ἀπὸ ἀληθῆ στύρακα, ὕγραν πίσσαν, ἔλαιον, καὶ κρασί, κτυπημένα μὲ τὸ νερὸν διὰ τὸ συνενωθῆν, καὶ πήξαι, ὡς ἀλειψή· οἱ φαρμακοποιοὶ τὸν ὀνομάζου ἐνίοτε Στακτὸν δι' εὐωνυμίαν.

Πρέπει καὶ ἔτος νὰ ἐκλεχθῆ χρώματος στακτιρῶ, μὲ εὐωδίαν Στύρακος, καλὰ πηγμένος, καθαρὸς, καὶ ἄβρεκτος, γνησίως ἀπὸ τὴν Ὀλλάνδαν ἢ τὴν Ἀσίαν διὰ τῆς Σμύρνης, ὅθεν ἐκβαίνουν ἐτησίως περὶ τὰς δύο χιλιάδας ὀκάδας.

Φυλάττεται εἰς καδίσκας βάλλωντας νερὸν ἐπάνωθεν, καὶ ἀλλάσσωιτάς το ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν σύτθεσιν ἀλειψῆς ἀποδεδειγμένως ἐπωφελεστάτης, εἰς τὴν ὀδοντοκάκην, καὶ γάγγραιναν.

Ὁ Στύραξ, καὶ τὸ Σίλφιον μὲ τὴν προσθήκην Μόσχου Ξιβήθου, καὶ Ἄμβρας συνθέτουν ἐξαιρετὸν Μοσχοθυμίαμα, χρήσιμον διὰ τὰς Ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν.

Τὸ Παρθενικὸν Γάλα, κρυσμῆτικόν ἐπιθυμητὸν εἰς τὰς γυναῖκας συνδέτεται μὲ στύρακα, καὶ σίλφιον λυμένα εἰς οἰνόπνευμα· πρέπει ὅμως νὰ ᾔηται κόκκινον, καθαρὸν, εὐώδες, καὶ νὰ μὴ μυρίζῃ παντελῶς ἀπὸ οἰνόπνευμα διὰ νὰ ᾔηται καλόν.

ΣΤΥΨΙΣ, ΣΤΥΠΤΗΡΙΑ, εἶδος ὀρυκτῆ ἄλατος εὐρισκομένου μεταξὺ εἰς χῶμα λευκοκόκκινον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καθαρίζεται πλυνόμενον· τὸ δὲ νερὸν λαμβάνει ἀλμυρότητα πλησιάζουσαν μὲ τὴν ἄλμυρ· ἔπειτα βράζεται καὶ πήγνυται, καθὼς τὸ νίτρον μὲ τὴν ἐξάτμησιν.

Διὰ τὸν στενώτατον σύνδεσμον τῶν στοιχείων, τῶν συνδετότων τὴν στυπτηρίαν προσκολλᾷ καὶ βαττᾷ δυνατὰ ὅ,τι ἐμπέσει εἰς αὐτήν· διὰ τῆτο ἡ κυριώτερα τῆς χρήσις εἶναι εἰς τὰς βαφὰς, τὰς ὁποίας συνδέει, καὶ διακατέχει εἰς τὸ βαφόμενον πρᾶγμα ζωηρὰς, καθαρὰς, καὶ ἀνεξιτήλας· χωρὶς τῆς στύψεως τὸ χαρτὶ δὲν ἐβαστοῦσε τὸ μελάνι, καὶ ὁ ἀὴρ ἤθελεν ἐξελείφῃ, ἢ κἂν ἀμαυρώσῃ τὰ χρώματα εἰς τὰ βαμμένα ῥῆχα· ἀποδίδομεν λοιπὸν τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα τῆς στύψεως εἰς τὴν στυπτικὴν τῆς ποιότητα. Ἴδὲ **ΘΕ'ΑΤΡΟΝ** τῆς **ΦΥΨΕΩΣ**. Τόμ. Γ'.

Πέντε εἶναι τὰ κυριώτερα τῆς στύψεως εἶδη, τῆς Ῥώμης, ἢ Παλαιοπόλεως (Civita-Vecchia) τῆς Ἀγγλίας, ἢ ὁποία καὶ βραχάδης de Roche, καὶ λευκὴ, καὶ κρυσταλλώδης λέγεται· τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ Λεόδιον· τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ τῆς Σικκίας.

Προκρίνεται ἀπὸ ὅλα τὰ ῥηθέντα ἡ στύψις τῆς Ῥώμης, ἢ ὁποία εἶναι κοκκινωπὴ ἀπὸ τὸ τοῖστον χῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται 6 μίλλια πρὸς τὸ Βοριανατολικὸν τῆς Παλαιοπόλεως, πλησίον τῆς Κώμης Τόλφης, ἀλλὰ διαφανῆς, καὶ ὄξυροστυπτικὴ εἰς τὴν γεῦσιν· τὰ κομμάτια κατὰ τὸ μέγεθος εἶναι διάττρα, ἢτοι ἀπὸ τῆ καρυδίου, ἕως τῆς πυγμῆς, ἢτοι γρόθου, πέτραι σκληραὶ, πολλὰ βαρεῖαι, εὐθραυστοι, καὶ ἀποτελεῖσαι κόκκινον λευκὸν, καὶ ἀργυρόχροον.

Χρησιμεύει εἰς τὴν Ἱατρικὴν ὡς καυτηριακὴ, καὶ στυ-
πτι-

πτικῆ, περισσότερον εἰς τὰς χρυσοχόους, καὶ ἀκόμη πολὺ περισσότερον εἰς τοὺς βαφεῖς· ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοῦντες τὰς Βακαλάους εἰς τὴν Νέαν Γῆν δαπανῶσιν ἀσυγάρτως πολὺ περισσοτέραν ἀπὸ ὅλης τῆς ῥηθέντας διὰ τὸ ζήραμα τῆ ὀφθαλμοῦντος εἰς τὸν τόπον. Ἴδε περὶ τύτου τὴν Περιήγησιν τῆ ΛΑΒΑΪΤΟΥ.

Ἡ στύψις καθαρίζει τὰ ὑγρά ποτὰ, καὶ τὰ διατηρεῖ.

Διὰ τὴν γνωρίσιν τὴν στύψιν τῆς Ῥώμης ἀπὸ τὰς λοιπὰς, ἔχει σημεῖον ἀναμφίβολον, τὸ τὴν σπάσης τὸ κομμάτι, καὶ τὴν ἴσως ὁμοίως ἔσωθεν, καθὼς καὶ ἔξωθεν κοκκινωπὴ· διότι οἱ νοθεύοντες τὰς λοιπὰς μόνον τὸ ἔξω ἢ μὴ τὴν βάψιν, καὶ ὅχι ποτὲ τὸ ἔσω· λέγεται ἡ αὐτὴ καὶ Alum de la Roche ἢ τοῖς Στύψις τῆ Βράχου.

Ἀγγλική. Ἐπιτετα μετὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἢ Ἀγγλικὴ Στύψις ἔσα εἰς μεγάλα κομμάτια καθαρά, καὶ διαφανῆ, ὡς τὸ κρύσταλλον, καὶ αὐτὰ εἶναι τὰ καλλήτερα· τὰ δὲ ὑπομέλανα, καὶ κάθυγρα, καὶ μικρὰ κατώτερα.

Γαλλικὴ. Ἡ στύψις αὕτη ἔχει τὴν ὁμοίαν ποιότητα μετὰ τὴν Ἀγγλικὴν, πλὴν ὅτι αὕτη εἶναι παχυτέρα, ὄθεν καὶ κατωτέρα.

Ἀσιατικὴ. Καὶ αὕτη ἔχει ὅλα τὰ προτερήματα τῶν εἰρημένων· ἀγοράζεται κατ' ἔτος ἀπὸ ἓνα μονοπωλητὴν, κάτοικον τῆς Τυρκίας· καὶ κατὰ τὸ εἰς χεῖρας του φερμάνι μόνος αὐτὸς, καὶ ὅσοι λάβουν ἀπὸ αὐτὸν ἔγγραφον ἀδειαν ἢ μὴ τὴν βάψιν. Γίνεται ἀρκετὴ ποσότης, διότι ἀφ' ἧς διαρκέσει δι' ὅλας τὰς χρεῖας τῆς Ἐπικρατείας, περισσεύει τὴν πωληθῆν καὶ διὰ τὴν Εὐρώπην ὑπὲρ τὰ 6,000 καντάρια ἑτησίως.

Σηκικὴ. Καὶ αὕτη ἢ στύψις δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν, καὶ χρησιμεύει εἰς τὰ αὐτὰ.

Ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων πέντε εἰδῶν τῆς κυρίως λεγομένης Στυπτηρίας οἱ Φαρμακοποιοὶ μεταχειρίζονται, καὶ ὀνομάζουσι ἄλλα πέντε τὰ ἑξῆς.

Στύψις Καυμένη, ἥτοι ἡ ῥηθεῖσα κρυσταλλώδης (Alun de Glace) βαλλομένη εἰς χύτραν (τζυκάλι) ἐπάνω εἰς μεγάλην φωτίαν καὶ τιτανωμένη, ἥτοι γινόμενη ἀσβέστη ἐλαφρά, λευκοτέρα, καὶ εὐθρυπτοτέρα.

Στύψις Ζαχαρίνη, ὁμοιάζουσα κατὰ πάντα μετὸ ζάχαρι, κατασκευαζομένη ὁμοίως ἀπὸ κρυσταλλώδη, μετὰ ῥοδοζάχαρι, καὶ λευκὸν τῷ ὄντι, ἐψηθόμενα εἰς τὴν συμπήξιν, ὡς ζυμάρι, καὶ χυνόμενα εἰς μικρὰ κωνοειδῆ προπλάσματα, χρησιμεύουν διὰ κοσμητικὸν, καὶ εἶται ξηρά ὡς πέτρα, καὶ μικρὰ ὡς δάκτυλα.

Στύψις Τριχώδης (Alun de Plume) εἶδος μεταλλικῆς πέτρας νηματιῆς, καὶ διαφόρων χρωμάτων, ἀλλὰ τὸ περισσότερον λευκὴ, ὑποπράσινος, καὶ παρομοιάζουσα μετὰ τὸν Τάλκον τῆς Ἑντῆας, πλὴν ὅτι ἐκεῖνος διαιρεῖται εἰς φύλλα, καὶ αὕτη εἰς λεπτὰ νήματα, λευκά, καὶ ἀπαλὰ παρόμοια μετὰ τὰς τρίχας τῆς πτεροῦ· διὰ τῆτο καὶ ὀνομάσθη παρὰ τῶν Γάλλων Πτερωειδής· ἐγὼ ὅμως ἀκολουθήσας τὸν Πλίνιον τὴν εἶπα τριχώδη. Εὐρίσκεται πολλὴ εἰς τὴν Μῆλον Νῆσον τῆς Ἀρχιπελάγους, καὶ διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀμίαντον· διότι αὕτη λύει εἰς τὸ ἔλαιον, καθὼς ὅλα τὰ ἀσφαλτώδη· εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ Σαρδηνίαν, μὲν ὅλον τῆτο εἶναι σπανία, καὶ φημίζεται διὰ πολλὰς ἰατρικὰς ἐνεργείας.

Στύψις Σκαζόλλα, πέτρα λευκὴ διαφανῆς, καὶ σχεδὸν ὁμοία μετὰ τὸν φυσικὸν κρυστάλλον, ἢ τὸν Τάλκον· ἀποτελεῖται δὲ διὰ τῆς τιτανώσεως χρῶμα λευκὸν ὠραιότατον.

Στύψις Κατίνα (Catin) ὁμώνυμον μετὰ τὸ ἄλας τῆς χορτοστάκτης, καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.

ΣΤΥΨΩΜΑ. Τὸ βάψιμον εἰς λυμένην στύψιν τῶν βαφισομένων πραγμάτων· ἡ στύψις, καθὼς καὶ ἄλλα ἄλκαλι εἶναι ἀχρόος, ἥτοι δὲν δίδει χρῶμα εἰς τὰ ἐμβαπτόμενα εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἀναγκαία, ὡς εἶπαμεν κατ' ἀρχὰς τοῦ παρόντος Ἀρθροῦ διὰ τὴν συνδέσιν καὶ φυλάξιν τὰς βαφὰς εἰς ὅσα ἐπάνωθεν τῆς βάπτονται. Ὁ Ἕλλη-

νίζων ἢμπορεῖ νὰ τὸ εἶπῃ Στυπτηρίασμα, καὶ Στυπτη-
ριάζω τὸ στυφώνω.

ΣΤΥΚΟΝ, ὁ καρπὸς τῆς συκῆς, δένδρον βλαστάγοντες,
καὶ εὐφορῶντος εἰς τὰ εὐκράτα κλίματα, καὶ μικροτέ-
ρα εἰς τὰ θερμὰ, εἰς δὲ τὰ ψυχρὰ λείποντος παντε-
λῶς· μόνοι οἱ βοτανικοὶ ἢμποροῦν νὰ ἐπαριθμήσουν τὸ
πλῆθος τῶν εἰδῶν τέτρα τῷ δένδρου· ἀλλ' ἴσως οἱ πε-
ρικηταὶ ἐφιλοτιμήθησαν νὰ τὸ πολλαπλασιάσουν ὀνο-
μάζοντες συκάς, καὶ δένδρα ἀνόμοια κατὰ τὸ περισσό-
τερον μὲ τὰ παρ' ἡμῖν εὐρισκόμενα.

Αἱ Νῆσοι καὶ τὰ παράλια τῆς Ἀρχιπελάγους εὐτυχῶ-
σιν εἰς ὠραῖα, καὶ γλυκύτατα σῦκα στρογγύλα, μα-
κρὰ, κυανᾶ, μαῦρα, ποικίλα, πρῶϊμα, ὄψιμα, καὶ
γνωρίζόμενα κατὰ τόπον μὲ διάφορα ὀνόματα.

Ἐπαινῶν οἱ Ἀρχαῖοι Ἱστορικοὶ τὰ σῦκα τῶν Ἀθη-
νῶν, τὰ ὅποια ἐπιθυμήσας νὰ φάγῃ εἰς τὸν τόπον ὁ
Ξέρξης, ἐθανάτωσε διὰ τῆς πολεμικῆς ἀνδρίας τῷ Θε-
μιστοκλέει πλῆθος Περσῶν, καὶ ἔμεινε νικημένος, καὶ
φυγὰς ὁ μέγας Βασιλεὺς· κατὰ τὸ παρὸν ὅμως ἡμεῖς
γνωρίζομεν ἐγκριτότερα τὰ τῶν παραλίων τῆς μικρᾶς
Ἀσίας, τὰ ὅποια διαδίδονται διὰ τῆς ἐμπορίας εἰς πολ-
λὰ μέρη βορειότερα.

Τὸ Κῆς Ἀδασί, ἢτοι ὁ λιμὴν τῆς Ἐφέσου ἐκφέρει τὰ
καλήτερα σῦκα, καὶ δεύτερα μετὰ ταῦτα εἶναι τῆς
Σμύρνης, καὶ ἀπὸ αὐτὰ λαμβάνει τὸ ἐμπόριον ἀρκετὴν
ποσότητα. Ξηραίνονται δὲ ὡς αἱ σταφίδες, καὶ καλὰ
εἶναι τὰ συναγμένα μὲ τὸ χέρι (ἐλλεμέδες) νωπὰ ἢ-
τοι ἔγκαιρα, παχέα, καὶ κολλητικὰ εἰς τὸ χέρι, καὶ
νὰ μὴ ἔκραι νοθευμένα μὲ ἄμμον, μήτε ὀξυνισμένα ἀ-
πὸ σῆψιν.

Μετὰ τὰ νωπὰ, πωλῶνται εἰς τὴν Τουρκίαν σῦκα
ξηρὰ πατημένα, εἰς πυξίδας, κιβώτια, καὶ σακκία ἀ-
πὸ τὰ περὶ τὴν Σμύρνην μέρη. Ἀπὸ δὲ τὰ Νησῖα, καὶ
μάλιστα τὴν Χίον περασμένα εἰς σχοῖνον (σάζι) καὶ
ἄλλα ἐψημένα εἰς τὸν κλίβανον, τὰ ὅποια εἶναι ξηρό-
τερα, καὶ ὀλιγώτερον γλυκὰ, ἀλλ' ὑγιέστερα· διότι ὅτε

εἰς

εἰς τὰ ὀδόντια κολλῶν νὰ τὰ φθείρῃν, ἔτε τὸν σπόρον τῶν ἐρινῶν ἔχων διὰ νὰ κάμῃν σκώληκα.

Ἡ Συκῆ, καθὼς ἢ Φοινικιά, καὶ ἄλλα πολλὰ δένδρα εἶναι θηλυκῆ, καὶ διὰ νὰ ὠριμάσῃ τὰ σῦκά της χρειάζεται ἢ νὰ ἦναι πλησίον ἐρινουῦ (ἀγριοσυκῆς), ἢ κατὰ τὸν Μαΐον, ὅταν ἀρχίσουν νὰ μεγαλύνῃν τὰ σῦκα νὰ κρεμασθῇ ἀπὸ αὐτὴν μία σειρά ἀγριοσύκων, διὰ νὰ ζωντανεύσῃ ἐκεῖ τὰ μυάρια, τὰ ὁποῖα ἐγκαστρώνουν τὰ ἡμέρα σῦκα, καὶ ὠριμάζῃν. Τοῦτο τὸ παρατηροῦν προσεκτικῶς ὅλοι οἱ κηπουροὶ, καὶ ἄλλοι συκοπῶλαι, διότι ἀλλέως δὲν ὠριμάζει ἔτε ἐν σῦκον. Ἴδὲ ἈΓΡΙΟΣΥΚΗ᾽ κατωτέρω. Τὸ ξύλον τῆς συκῆς εἶναι λευκόν, καὶ ἀδύνατον, ἄνθος δὲν κάμνει, ἀλλ' εἰς τὸ ἴδιον σῦκον ἐμπεριέχει τὸν σπόρον μὲ ἴνας εἰς λεπτοτάτης κόκκους, ὥστε αὐτὰ μὲ τὸ ἔσω τῆς ἐπίδερμίδος ὅλον σῶμα τρώγονται· τὰ φύλλα της εἶναι μεγάλα χωρισμένα εἰς πέντε ὡς δάκτυλα χειρὸς, πράσινα, βαθέα, καὶ ὀμαλά ἔσωθεν, καὶ πελιδνά τραχέα ἔξωθεν.

ΣΥΚΗ᾽ ἈΓΡΙΑ, ὁ ἐρινός, ἢ ἀγριοσυκῆ· αὕτη εἶναι ἢ ἀρσενικῆ συκῆ, τῆς ὁποίας ὁ καρπὸς εἶναι ἀχρηστος διὰ φαγί, διότι ἔτε ὠριμάζει· ἀλλ' ἀναγκαῖος διὰ νὰ ζωγωνίσῃ, καὶ ἐγκαστρώσῃ, ἢτοι ὠριμάσῃ τὰ σῦκα· εἰς τὸν καρπὸν τῆτου ἐπικαθήμενα μυάρια μαῦρα, ἀφήνῃν τὰ ὠάτων, καὶ κατὰ τὸν Μαΐον, καὶ Ἰούνιον ζωντανεύῃν, καὶ πετῶν περὶ αὐτὴν· ὥστε ἂν ἦναι κοντά της συκαὶ ἐγκαστρώνονται, εἰδὲ μὴ συνάζουν οἱ κηπουροὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν καρπὸν, ἢτοι ἐρινός, καὶ ἀγριοσυκα, τὰ διαπεροῦν εἰς κλωστήν, καὶ τὰ κρεμῶν εἰς τὸ κλωνάρι τῆς συκῆς των· ὅπου μεθ' ἡμέρας ζωντανεύουν τὰ μυάρια, καὶ ἐπικαθήμενα εἰς τὰ σῦκα τὰ ἐγκαστρώνουν· τοιαύτη εἶναι τῆς φύσεως ἢ οἰκονομία.

Ἡ Αἴγυπτος καρποφορεῖ πολὺ εἰς σῦκα, καὶ μάλιστα εἰς γλυκά, ἢ δὲ ὀγομαζομένη Συκῆ τοῦ Φαραώ, εἶναι καθ' αὐτὸ ἢ Συκομορέα, ἢ ὁποία κάμνει τὰ σῦκά της κατὰ τὴν μορφήν, ὡς τὰ λοιπὰ, ἄνστα ὀμας, καὶ διὰ τοῦτο μόνον τὰ παιδία τὰ τρώγουν, καὶ

γίνεται ὄχι μεταξύ τῶν φύλλων, καὶ εἰς τὰς ἄκρας τῶν κλωναρίων, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν κορμὸν, καὶ τοὺς χονδρὰς κλόνους, εἰς τὰς τόπυς, ὅπου οἱ ἄνθρωποι μέσφύρας, ἢ πέτρας μεγάλας κτυπήσεν τὴν φλοιὰν, καὶ τὴν συνδλίψεν.

Εἰς τὰς Ἰνδίας γίνονται ἄπειρα εἶδη συκῶν διαφορετικὰ καὶ κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ κατὰ τὰ φύλλα· ἀλλ' ὅμοια μόνον κατὰ τὸν καρπὸν· καὶ τοῦτο ἠνάγκασε τὰς περιηγητὰς νὰ τὰ ὀνομάσεν ὅλα συκᾶς.

Ἐκεῖ εὐρίσκεται Συκῆ, ἡ ὁποία μετὰ τὸ αὐξημα τῆ κορμῆς ἐκτείνει ἀπὸ τὴν κορυφὴν εἰς εἶδος σχισινίου, κλόνυς, κλίνοντας πρὸς τὴν γῆν, ἀποκτῶντας ρίζας, καὶ πάλιν ὑψουμένους εἰς ἄλλον κορμὸν, ὥστε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ δένδρον ἠμπορεῖ νὰ συστήσῃ δρυμὸν μεγάλον ἀντὸ ἀφήσεν. Οἱ Ἰνδοὶ τὸ μεταχειρίζονται διὰ νὰ κάμουν ἐπισκίους δρόμους (ἀλλέας), ἐπιμελόμενοι νὰ κόπτουν τὰς νέας κλωνορρίζας του διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν συμμετρίαν ὁ τοιοῦτος δρόμος· τὰ φύλλα τε εἶναι ὠοειδῆ, πυκτὰ, πράσινα ἔσωθεν, καὶ τραχέα, πελιδνὰ ἔξωθεν, ὁ καρπὸς του κόκκινος, καὶ ἀχρηστος, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν.

Εἰς τὴν Συμάτραν γίνεται συκῆ μὲ χονδρὰ σῦκα, ὡς τὰ μεσαῖα τῶν μερῶν μας, βαμβακώδη ὡς τὰ κυδώνια, καὶ γεμάτα πρὸ τῆ ὀρίμασματός των ἀπὸ γάλα, τὸ ὁποῖον φαρμακεύει ὀξύτατα.

Δύω, ἢ τρία εἶδη σηκῶν γίνονται μεγάλα, ὡς αἱ δρύς, καὶ σέβονται παρὰ τῶν Ἰνδῶν, διότι ἐκεῖ συναζόμενοι εἰδωλολατρεύουσιν.

Τὸ ἀληθινὸν ξύλον τῆς Ἀλόης ὀνομαζόμενον ἐκεῖ Καλεμβέικον, καὶ τὸ Ἀετόξυλον εἶναι εἶδος συκῶν. Ἴδ' ἈΛΟΉ.

Συκῆ τῆ Ἀδάμ. Ἴδ' ΠΑΨΤΡΟΝ.

Συκῆ Ἰνδική, τὴν ὁποίαν εἰς τὰς Νήσους τῆς Ἀμερικῆς ὀνομάζεν Raquette, ἢτοι Δικτυωτὴν, ἐπειδὴ τὰ φύλλα της γυμνόμενα ὀμοιάζεν μὲ δίπτυον· οἱ δὲ Ἄγγλοι τὴν λέγουν Ἀπιδιὰν Ἀκανθώδη, κατὰ τὸν

Δαμ-

Δαμπιέρην. Τὸ φυτόν τῆτο εὐδοκιμεῖ εἰς ἀμμάδη, καὶ ξηρὰν γῆν, καὶ αὐξάνει συνθεμένον ἀπὸ φύλλα χονδρά, πράσινα, χωρὶς κορμὸν, ἢ κλόλους, ἀλλὰ φύλλον ἐπάνω εἰς φύλλον, καὶ αὐτὰ ὁμοιάζον χέρι ἀπροτηριασμένον, ἢτοι μὲ τὰ δάκτυλα κομμένα, ἢ δὲ ἐπιφάνειά των εἶναι γεμάτη ἀπὸ σκληροτάτας ἀκάνθας.

Ὅταν αὐτὰ τὰ φύλλα μεγαλώνον 2, ἢ 3 πόδας κάμνον εἰς τὴν κορυφῆν των καρπὸν παρόμοιον μὲ σύκον. Πρῶτον πράσινον, καὶ σκληρὸν, καὶ ὅσον ὠριμάζει κοκκινίζει κατ' ὀλίγον, καὶ τελευταῖον καταστὰ ἐρυθρότατον· ἔπειτα ἀνοίγει, ἀνθίζει πενταπέταλον χρυσίζον ἄνθος, ἢ κόκκινον πελιδνὸν εἰς εἶδος τολύπης, μαραίνεται, ξηραίνεται, καὶ εἰς 48 ὥρας πίπτει. Τότε ἀνοίγει ὡς σύκον, ἢ ρόδι καλὰ ὠριμασμένον, καὶ ἔχει κόκκους ἐρυθροὺς, τῶν ὁποίων τὸ μέσα εἶναι λευκόν, τὸ δὲ ὅλον ὕλη μὲ χρῶμα ἐρυθρὸν ὠραιότατον, καὶ γεῦσιν νοστιμωτάτην.

Καρποφορεῖ δις τῆ ἐνιαυτοῦ τὸ φυτόν τῆτο, καὶ φυτεύεται εὐκολώτατα, ἐπειδὴ τὰ φύλλα του βαλλόμενα εἰς τὴν γῆν ἕως τὴν μέσην, εὐθὺς ἀπλώνουν· ἔτε ἀπὸ γῆν καλὴν ἔχει χρεῖαν, καὶ διὰ τῆτο ἀπανταχοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὰ φυτεύουν.

Εἰς τὸν καρπὸν τοῦτον κάθεται ἡ κοκκιγιλλία, καὶ τὸν χυλὸν του βυζάνωντας ἀποτελεῖ τὴν ὠραίαν ἐκείνην βαφὴν.

Φυτεύεται καὶ εἰς τὰς ἐδῶ καλλιεργημένους κήπους, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἰς τὴν παροικίαν της ἡ συκὴ αὕτη δὲν θέλει νὰ καρποφορήσῃ, ἢ τελάχιστον ἐγὼ καρπὸν της δὲν εἶδα.

Τὰς ἄλλας συκάς τῆ παλαιῆ καὶ νέου κόσμου, ὡς ἀχρήστους εἰς τὸ ἐμπόριον δὲν καταγράφω, ἀφήνωντας τὴν τοιαύτην φροντίδα εἰς τὰς Βοτανικὰς.

ΣΤΚΑΜΙΝΙΑ, φυτόν γνωστὸν εἰς τὸ κλίμα μας, μέγα ὡς καρυδιά, καὶ δύο εἰδῶν, τὸ μὲν ἐν μὲ καρπὸν μαῦρον, καὶ νοστιμον, ὁ ὁποῖος χρησιμεύει διὰ φαγινωπὸν, καὶ εἰς τὴν φαρμακοποιίαν διὰ τὸ λεγόμενον συ-